

# Різновиди фразеологічних одиниць (прислів'я, приказки, крилаті вислови, афоризми)



## Моральні цінності людини

Фразеологізми — скарби нашої мови і народного досвіду (І. Франко).

Людина — найцінніший у світі капітал (О. Гончар).

**Слово дня:** афоризм, цінності.



Прочитайте висловлення, що стали афоризмами. Яких життєвих ситуацій стосуються афоризми? Про які моральні цінності в них ідеться? Запишіть те, що сподобалося найбільше.




1. З видимого пізнавай невидиме (*Г. Сковорода*). 2. Як не мудруй, а правди ніде діти (*Л. Глібов*). 3. Можна все на світі вибирати, сину, вибрати не можна тільки Батьківщину (*В. Симоненко*). 4. На світі той наймудріший, хто найбільше любить життя (*В. Симоненко*). 5. Шукаймо в людях хороше, мов скарби, що давно забуті (*М. Сингаївський*). 6. Віддай людині крихітку себе. За це душа наповнюється світлом (*Л. Костенко*). 7. Немає там добра, де немає правди (*П. Куліш*).

**Словник.** *Афорізм* — короткий влучний вислів, що оригінально виражає узагальнену думку, легко запам'ятовується.



## Шукаємо відповіді на запитання:

- 1 Що таке прислів'я і приказки? Хто їх створює? Що таке «крилаті вислови»?
- 2 Для чого використовують прислів'я, приказки, афоризми в мовленні?

 Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.



157

Опрацюйте зміст таблиці. Доповніть її власними прикладами (усно). Розкажіть, як ви розумієте афоризм Сократа.

## Різновиди фразеологізмів

Прислів'я і приказки	Крапля камінь точить. Шабля ранить тіло, а слово — душу. Сила та розум — краса людини.
Крилаті вислови (загальновідомі висловлення)	Борітеся — поборете! ( <i>Т. Шевченко</i> ). Як парость виноградної лози, плекайте мову! ( <i>М. Рильський</i> ).
Афоризми	Хто хоче зрушити світ, нехай зрушить себе ( <i>Сократ</i> ). Знання — це сила ( <i>Ф. Бекон</i> ).





**Розкрийте значення прислів'їв і приказок. У яких ситуаціях можна їх використати? Розкажіть про роль прислів'їв і приказок у мовленні. Наведіть два-три приклади прислів'їв і приказок, у яких схарактеризовано людину.**

1. Життя прожити — не поле перейти.
2. З усіх пристрастей заздрість найогидніша.
3. Мудрим ніхто не вродився, а навчився.
4. Привітному скрізь добре.
5. Без відваги зазнаєш зневаги.
6. Добре ім'я — найкраще багатство.



1. Утворіть прислів'я та приказки, з'єднавши дві частини. Запишіть їх.

Дарованому коневі
Тихше їдеш —
Краще погана дорога,
Що з воза впало,
Одне «зараз»
Не місце людину красить,
Будь сильний духом,
Писаного
Тиха вода
Нема диму

те пропало.
без вогню.
далі будеш.
в зуби не дивляться.
ніж поганий супутник.
сокирою не вирубаєш.
греблю рве.
а не новим кожухом.
а людина місце.
краще від трьох «потім».





1. Прочитайте речення. Знайдіть помилки у фразеологізмах.  
Ця ідея пробігла в моїй голові.  
Усі були без розуму від нового вчителя.  
Відома істина: серцю не прикажеш.  
Ніхто не хоче залишитися в дурнях.  
Спортсмени прагнуть перемогти любою ціною.
2. Запишіть виправлені варіанти.

**ПИСЬМОВО!**







Яка інформація зацікавила вас найбільше? Чи вичерпні відповіді ви отримали на поставлені запитання? Чим збагатив вас цей урок? Над чим вам треба ще попрацювати?

## ПОГРАЄМО

<https://learningapps.org/view2245236>

